

**Wykorzystywanie badań zewnętrznych w Zespole Szkół
Ogólnokształcących w Strzelinie
do poprawy jakości pracy szkoły:**

1. Wyniki badania PISA 2018 – czekamy na publikację raportu międzynarodowego.
2. Raport OKE o wynikach dla całej populacji.
3. Badania Hattiego.
4. Różnorodne raporty statystyczne IBE.
5. Porównywanie wyników egzaminów zewnętrznych i wykorzystywanie ich do planowania pracy.
6. Raport po ewaluacji zewnętrznej z r. 2015;

BADANIA HATTIEGO

Na podstawie Badań przeprowadzonych przez profesora Johna Hattiego z Uniwersytetu w Auckland w 2008 r. stwierdzamy, że ważnym elementem w nauczaniu są interwencje oraz ich skuteczność. Naukowiec wykonał gigantyczną pracę: przeanalizował ponad 800 zbiorczych naukowych opracowań i ponad 50 000 badań. Właśnie to sprawia, że rezultaty jego badań są wyjątkowe: on nie przedstawia swoich poglądów, tylko wnioski, które są oparte na faktach i naukowych metodach. Badania Hattiego szybko zyskały dużą popularność i pociągnęły za sobą szereg działań.

Faktem jest, że właściwie każde działanie mające na celu poprawienie skuteczności nauczania, poprawia ją, ale ważne jest, by wybrać te działania, które poprawiają ją najbardziej. Hattie opracował metodę, która pozwala umieścić każde działanie edukacyjne na skali efektywności (wartość –1 oznacza, że jest zdecydowanie szkodliwe, 0 – obojętne, a 1 – zdecydowanie pozytywne). Według Hattiego naprawdę cennymi praktykami edukacyjnymi są dopiero te, które w jego skali mają wartość powyżej 0,4.

Interwencja	Czynnik efektywności
samoocena	wysoki (1,44)
ocenianie kształtujące	wysoki (0,9)
przeskoczenie klasy	wysoki (0,88)
zachowanie uczniów w klasie	wysoki (0,8)
umiejętność przekazywania wiedzy przez nauczyciela	wysoki (0,75)
informacja zwrotna	wysoki (0,75)
odwroczone nauczanie	wysoki (0,74)

relacje między uczniem a nauczycielem	wysoki (0,72)
doskonalenie zawodowe nauczycieli	wysoki (0,62)
nauczanie metodą rozwiązywania problemów	wysoki (0,61)
współpraca uczniów podczas nauki	średni (0,59)
nauczanie przez podawanie kolejnych instrukcji	średni (0,59)
przedstawianie uczniom rozwiązanych przykładów	średni (0,57)
wpływ rówieśników	średni (0,53)
sytuacja rodzinna	Średni (0,52)
oczekiwania nauczyciela wobec ucznia	średni (0,43)
stosowanie gier itp.	średni (0,33)
praca domowa	słaby (0,29)
Zindywidualizowane nauczanie	Słaby (0,22)
zmniejszenie liczebności klasy	słaby (0,21)
podział uczniów na grupy ze względu na ich możliwości	słaby (0,18)
kształcenie nauczycieli	słaby (0,12)
płeć ucznia	słaby (0,12)
wiedza merytoryczna nauczyciela	słaby (0,09)
uczeń decyduje o tym, czego się uczy	słaby (0,04)
powtarzanie klasy	słaby (-0,16)

Hattie zajął się także kwestią, jak działają interwencje w edukacji i ustalił następujące zależności: • 0,0-0,15 – niski rozmiar efektu • 0,15-0,4 – średni rozmiar efektu • powyżej 1,0 – bardzo duży wzrost

Na podstawie badań Hattiego, wyników badań zewnętrznych (wyniki egzaminów gimnazjalnych i maturalnych) oraz ewaluacji zewnętrznej z r. 2015 postanowiliśmy skoncentrować naszą uwagę na działaniach edukacyjnych przynoszących najbardziej pożądane efekty w nauczaniu, a więc wpisaliśmy w plany pracy zespołów oraz w plan nadzoru pedagogicznego oraz do wniosków płynących z nadzoru pedagogicznego działania przynoszące wysoki współczynnik efektywności:

1. Dbanie o dobrą samoocenę uczniów, wpływanie na kształtowanie odpowiedniej samooceny ucznia motywującej do podejmowania działań w kierunku doskonalenia własnych umiejętności;

2. Wykorzystywanie w pracy z młodzieżą elementów oceniania kształtującego: informowanie uczniów o celach lekcji, sprawdzanie na końcu lekcji stopnia realizacji celów, udzielanie informacji zwrotnej o uzyskanych efektach nauczania, uzasadnianie oceny pisemnej z udzieleniem informacji o umiejętnościach dobrze opanowanych, o słabych stronach i możliwościach poprawy, ze wskazówką, w jaki sposób uczeń ma to osiągnąć; szukać dobrych stron ucznia;
3. Dbanie o odpowiednie zachowanie uczniów na lekcji, które warunkuje dobry przepływ informacji, zachowanie atmosfery sprzyjającej uczeniu się, dzielenie się wiedzą i wątpliwościami;
4. Doskonalenie umiejętności przekazywania uczniom wiedzy z wykorzystaniem nowoczesnych technologii i metod aktywizujących i wizualizacyjnych;
5. Prowadzenie zajęć „metodą odwrotnej lekcji” w celu umożliwienia uczniom wykazania się własną wiedzą, sięgnięcia do różnych źródeł informacji, pełnienia roli eksperta, a tym samym przyczynianie się do podwyższenia samooceny;
6. Dbanie o odpowiednie relacje między nauczycielami i uczniami, z zachowaniem autorytetu, wzajemnego szacunku, zrozumienia i współpracy;
7. Doskonalenie zawodowe nauczycieli – zgodnie z potrzebami rozwojowymi, płynącymi z diagnozy potrzeb rozwojowych szkoły;
8. Nauczanie metodą rozwiązywania problemów, bazujące na zadaniach odnoszących się do rzeczywistości, mających odniesienie do sytuacji wziętych z życia.
9. Istotne jest także nauczanie przez podawanie kolejnych instrukcji, przedstawianie uczniom rozwiązanych przykładów, formułowanie oczekiwań nauczyciela wobec ucznia oraz zindywidualizowane nauczanie.
10. Przywiązujemy także uwagę do zadań domowych, do ich rzetelnego odrabiania, stawiamy na powtórzenie i utrwalenie wiadomości w warunkach domowych, uwzględniając oczywiście całkowite obciążenie ucznia nauką, terminowość odrabiania zadań domowych, solidność w pełnieniu swoich obowiązków oraz nakład pracy i czasu.

RAPORT OKE DLA CAŁEJ POPULACJI oraz porównywanie wyników egzaminów zewnętrznych i wykorzystywanie ich do planowania pracy.

Stanowi doskonałą ocenę umiejętności i problemów uczniów, nastawienia młodzieży do nauki, a także doskonałą informację o pracy szkoły ogólnie i jej wpływu na kształtowanie kolejnych pokoleń. Raport OKE analizowany jest dokładnie przez nauczycieli naszej szkoły podczas pracy zespołów przedmiotowych i na posiedzeniu Rady Pedagogicznej. Wnioski po analizie jakościowej i ilościowej wyników egzaminów zewnętrznych stanowią cenny punkt wyjścia do pracy z następnym rocznikiem uczniów przygotowujących się do egzaminów zewnętrznych. Nauczyciele realizują wnioski w pracy bieżącej z uczniami.

Raport po ewaluacji zewnętrznej z r. 2015.

Wyniki i wnioski płynące z raportu po przeprowadzonej w r. 2015 ewaluacji zewnętrznej posłużyły szkole do opracowania i wdrażania w pracy bieżącej „Programu poprawy efektywności nauczania i wychowania uczniów ZSO w

Strzelinie”. W każdym roku szkolnym przeprowadzane są ewaluacje realizacji „Programu poprawy efektywności nauczania i wychowania uczniów ZSO w Strzelinie”. Ewaluacje programu wskazują, które działania należy doskonalić, a które kontynuować.

Zewnętrzne, obiektywne spojrzenie na szkołę stanowi doskonały punkt wyjścia do planowania zwiększenia efektywności nauczania i wychowania, pozwala spojrzeć na szkołę z innej perspektywy i daje lepsze możliwości obserwacji procesów edukacyjnych zachodzących w szkole.